

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

سازمان حج و زیارت

معاونت حج، عمره و عتبات

اداره کل فنی و امور کارکزاران

شرح و ضایف مدیر و معاون داهنماي عمره

بمن ماه ۱۳۸۹

pdfMachine

A pdf writer that produces quality PDF files with ease!

Produce quality PDF files in seconds and preserve the integrity of your original documents. Compatible across nearly all Windows platforms, if you can print from a windows application you can use pdfMachine.

Get yours now!

فهرست مندرجات

شماره صفحه	فهرست
۳	الف) مقدمه
۴	ب) شرح وظایف مدیران راهنمای
۴	۱) وظایف فرهنگی
۵	۲) در ایران و قبل از عزیمت
۷	۳) فرودگاه‌های سعودی (جده یا مدینه)
۸	۴) استراحتگاه بین راهی (مسیر جده به مدینه)
۹	۵) مدینه منوره
۱۲	۶) استراحتگاه بین راهی (مسیر مدینه به مکه)
۱۳	۷) مکه مکرمه
۱۳	۸) فرودگاه جده
۱۵	ج) مطالب قابل طرح در جلسات آموزشی زائرین
۱۷	د) شرح وظایف معاون راهنمای
۲۰	ه) امنیت در سفر

اداره کل فنی و امور کارگزاران

الف) مقدمه:**مدیران محترم راهنما:**

از آنجا که انجام وظیفه در هر پست و جایگاهی نیاز به تبیین دقیق وظایف و دانستن اطلاعات نسبت به امور محوله می‌باشد و مدیران راهنما بیشترین مسئولیتها را در عملیات اجرایی امور عمره، به عهده دارند، لذا دانستن شرایط، ضوابط و موقعیت عربستان و وضعیت اسکان (با توجه به تخریب و ساخت و سازهای اطراف حرم) و هتل‌های موجود و با توجه به کثرت زائرین محترم در عربستان و پراکندگی هتل‌ها در مکه مکرمه و به جهت سهولت کار مدیران راهنما در دسترسی به ستاد و بالعکس ضروری و لازم الاجرا می‌باشد.

امید است مجموعه حاضر که طی ساعت‌ها کار کارشناسی تهیه و ارائه شده، دقیقاً مورد استفاده مدیران و معاونین محترم راهنما قرار گرفته و با عنایت به موارد مطرح شده در آن، به هماهنگی و وحدت رویه در هدایت زائرین و خدمت به ایشان و در نهایت کسب رضای الهی منجر شود.

بدیهی است که میزان پاییندی مدیران محترم راهنما به موارد مطروحه در این مجموعه در ارزشیابی ایشان مؤثر و انشاءا... در ارائه خدمت هر چه بهتر به ضیوف الرحمن مشمر ثمرخواهد بود.

ب) شرح وظایف مدیران راهنمای:**۱) وظایف فرهنگی :**

۱. بررسی وضعیت سنی و تحصیلی و فرهنگی (زبان، آداب، رسوم و ...) زائران به منظور تهیه مواد آموزشی و کمک آموزشی متناسب با آن و ارائه به روحانی کاروان.
۲. دریافت کتب و محصولات فرهنگی و جزوایت آموزشی و ارائه آنها به زائران.
۳. برنامه‌ریزی با همکاری روحانی کاروان جهت استفاده بهینه از جلسات آموزشی قبل از عزیمت.
۴. همکاری و هماهنگی جهت اجرای هر چه بهتر مراسم و مناسبات‌های مختلف و برگزاری جلسات قرآنی در مکه و مدینه خصوصاً زیارت دوره با روحانی کاروان و مسئول امور فرهنگی و مدیر ثابت هتل.
۵. دریافت بسته‌های صوتی و تصویری از مسئولان مربوطه و استفاده از آنها در مسیرهای مختلف در داخل اتوبوس‌ها.
۶. برنامه‌ریزی با همکاری شورای فرهنگی کاروان جهت رعایت و حفظ شئون اسلامی در کاروان.
۷. توجیه زائران در زمینه چگونگی استفاده صحیح از امکانات هتل‌ها و عدم وارد آوردن خسارت به اموال هتلها که در صورت ایجاد هرگونه خسارت هزینه‌های آنها با توجه به عرف هتل‌داری چند برابر دریافت می‌گردد و رعایت قوانین و مقررات کشور میزبان، چگونگی تعامل با کشور میزبان و زائران دیگر کشورها.
۸. ارائه برنامه دوازده ، شانزده یا بیست و یک روزه کاروان به زائران و نظارت بر اجرای دقیق و صحیح آن.
۹. بهره‌گیری از توان و تجربه زائران فرهنگی کاروان.
۱۰. حضور فعال در شورای فرهنگی کاروان به عنوان دبیر شورا و در شورای فرهنگی هتل به عنوان عضو شورا.
۱۱. فراهم کردن زمینه تشکیل شورای فرهنگی کاروان و تنظیم صورت‌جلسات و ارسال آن به معاونت امور فرهنگی بعثه و پیگیری اجرای مصوبات.
۱۲. همکاری با روحانیون محترم کاروان‌ها در انجام اعمال و مناسک عمره زائران و کمک به افراد ضعیف و ناتوان در کاروان.
۱۳. پیش‌بینی لازم برای انجام عمره مفرد مجدد زائران داوطلب با هماهنگی روحانی محترم کاروان.
۱۴. اجرای دقیق مفاد بخشنامه‌های فرهنگی آموزشی ابلاغ شده از سوی بعثه مقام معظم رهبری و سازمان حج و زیارت.
۱۵. همکاری با مسئول امور فرهنگی هتل در مکه و مدینه در اجرای برنامه‌های فرهنگی.
۱۶. ترغیب زائر به ثبت خاطرات معنوی سفر.
۱۷. برنامه‌ریزی برای شرکت هر چه بهتر زائران در نمازهای جماعت مسجدالنبی(ص) و مسجدالحرام و برنامه‌های اعلام

شده از سوی بعثه مقام معظم رهبری.

۱۸. رعایت شئون اخلاقی و رفتاری به منظور الگوسازی و تأثیرگذاری در زائران.
۱۹. ارجاع سؤالات دینی و شرعی زائران به روحانی کاروان.
۲۰. اطلاع رسانی به هنگام به زائران در خصوص برنامه‌های فرهنگی هتل‌ها و ترغیب زائران به شرکت در آنها.
۲۱. همکاری با سازمان حج و زیارت و دفتر منطقه‌ای بعثه و فراهم کردن زمینه مشارکت زائران در آموزش‌های مرکز.
۲۲. برنامه‌ریزی با همکاری و مشارکت شورای فرهنگی کاروان و هماهنگی مسئول امور فرهنگی هتل و فراهم کردن زمینه برگزاری زیارت و بازدید زائران از اماكن مذهبی و تاریخی در مکه و مدینه.
۲۳. همکاری با رابطین و ارزیابان اعزامی بعثه جهت ارزیابی فعالیت‌های فرهنگی و روحانی و مسئول امور فرهنگی.
۲۴. دعوت از مسئول امور فرهنگی هتل جهت شرکت در اولین جلسه کاروان در هتل در مکه و مدینه.
۲۵. برگزاری جلسات زائران براساس دستورالعمل ابلاغی و رعایت سرفصل‌های آموزشی ابلاغی از بعثه.

(۲) در ایوان و قبل از عزیمت:

اهم وظایف مدیر راهنما پیش از پرواز به عربستان به شرح ذیل می‌باشد:

- ۱) ارسال اطلاعات مدیر و معاون راهنما از طریق دفتر یا شرکت زیارتی در سامانه جامع کارگزاران و پیگیری ثبت و تأیید از دفتر حج و زیارت استان.
- ۲) حضور مدیر راهنما در زمان ثبت‌نام به منظور شناخت زائران و مشارکت در امر ثبت‌نام با شیوه اینترنتی و حضور در تمامی ایام دریافت مدارک از زائرین جهت معرفی خود و ارتباط کلامی اولیه و شناخت نسبی از زائران.
- ۳) اخذ پلان هتل: مدیر راهنما پس از اخذ پلان از کارگزار، اتاق زائرین را مشخص و برای اعلام به آنها مهیا می‌سازد.
- ۴) اخذ کارت شناسائی مدیر و معاون راهنما از واحد اعظام عوامل.
- ۵) مدیر راهنما موظف است جهت انتقال اطلاعات صحیح نسبت به شرایط و موقعیت هتل و وضعیت اسکان، اطلاعاتی از مدیران راهنمای سفر کرده هفته‌های قبلی دریافت و در جلسات مناسک به زائرین منتقل نماید.
- ۶) درج اسمی زائرین در لیست اسکان کاروان با توجه به پلان و تعداد اتاق‌ها و درصد اتاق‌های دو تخته و سه تخته (قابل ذکر است که درصد اتاق‌ها هر سال با توجه به قرارداد عمره مشخص می‌گردد).
- ۷) تنظیم آلبوم مصور مشخصات زائرین و درج سوابق پزشکی افراد بیمار جهت همراه داشتن در طول سفر.
- ۸) انجام گروه‌بندی زائرین و تنظیم لیست افراد هر اتوبوس در مسیرهای جده، مدینه، مکه و اعلام آن به زائرین.
- ۹) انتخاب روحانی کاروان و رایزنی با ایشان در امور مربوط به سفر.

- (۱۰) تشکیل جلسه با زائرین: این جلسات نشستهای عمومی کارگزار، روحانی، مدیر راهنمای و معاون با زائرین می‌باشد.
تذکر: با توجه به اینکه تعداد جلسات مناسک ۴ جلسه پیش‌بینی گردیده (سه جلسه توسط کارگزار و یک جلسه به صورت همایش عملی) لذا به صورتی برنامه‌ریزی گردد که بتوان با هماهنگی روحانی شناخت کامل نسبت به زائرین بدست آورد و اطلاعات مورد نیاز زائرین به خصوص نحوه استفاده از امکانات هتل اعم از رستوران، اتاق، آسانسورها، سرویس بهداشتی فرنگی و... به صورت دسته‌بندی در اختیار آنها قرار گیرد.
- (۱۱) توجیه کامل زائرین پیرامون بیمه و بیمه تکمیلی و جرم سنگین حمل مواد مخدر و شبه مواد مخدر در عربستان به صورت شفاف و کامل و اشاره به دستگیری‌های سال گذشته.
- (۱۲) همکاری با روحانی کاروان در آموزش مناسک و مسائل شرعی به زائرین.
- (۱۳) انتخاب سرگروه هر اتوبوس به عنوان مسئول اتوبوس و معرفی او به زائرین آن اتوبوس.
- (۱۴) مدیر راهنمایی می‌بایست از طریق کارگزار گذرنامه‌ها، بليطها و آمار نهايی زائرین را از رابط استان دریافت نماید.
- (۱۵) مدیر راهنمایی می‌بایست در آخرین جلسه توجیهی زائرین، شماره اتاق‌های محل اقامت در مدینه و مکه و شماره تلفن هتل‌ها در کارت شناسایی زائرین درج نموده و راهنمایی لازم برای تماس بستگان آنان از ایران را در اختیار آنها قرار دهد.
- (۱۶) تهیه و تکمیل دفتر تلفن اسامی زائرین و همراه داشتن آن در عربستان، جهت پاسخگویی به تلفن‌هایی که از ایران می‌شود.
- (۱۷) تکمیل کارت‌های ورود (بطاقه الدخول) زائرین به صورت دقیق و خوانا به نحوی که تاریخ تولد فرد به میلادی در آن ذکر شده باشد قبل از پرواز و قرار دادن آنها در گذرنامه زائرین (سال تولد شمسی + ۶۲۱ = سال میلادی)
- (۱۸) تأکید به زائرین در جلسات آموزشی مبنی بر پرداخت فیش عوارض خروجی و همراه داشتن (رسید پرداخت عوارض خروج از کشور) در فرودگاه.
- (۱۹) دریافت بلندگو و تابلو گروه و لوازم مورد نیاز از کارگزار جهت استفاده در طول سفر.
- (۲۰) کترل اطلاعات دقیق برچسب ویزا شامل تطبیق عکس ویزا با عکس گذرنامه + نام، نام پدر، نام خانوادگی زائر به لاتین + تاریخ صدور ویزا به قمری + شماره ویزا و مدت اعتبار از وظایف مدیر می‌باشد و در صورت بروز هرگونه مشکل در فرودگاه مدینه یا جده کلیه خسارات‌ها متوجه کارگزار و مدیر خواهد بود..
- (۲۱) انتقال زائرین به فرودگاه ۴ ساعت قبل از پرواز و مسئولیت هماهنگی انتقال زائرین به فرودگاه (ایستگاه‌های پروازی) از استان‌ها و شهرهای مختلف بر عهده کارگزار و مدیر راهنمای می‌باشد.
- (۲۲) تکمیل صورت جلسه پرواز از مبداء در سه نسخه جهت ارائه به رابط استان و نماینده شرکت مجری در فرودگاه مدینه

یا جده و یک نسخه نزد مدیر تا پایان سفر.

(۲۳) مدیر راهنمای قبل از پرواز، کلیه مدارک زائرین، شامل: گذرنامه، بلیط، کارت ورود به عربستان، کارت شناسایی و ... را در اختیار زائرین قرار می‌دهد.

(۲۴) تحويل بلیط و گذرنامه زائرین انصرافی یا جامانده از پرواز به مسئولین ذیربط در فرودگاه مبداء.

(۲۵) آخرین کنترل خروج زائرین از سالن عمومی فرودگاه....

۳) فرودگاه‌های سعودی (جده یا مدینه):

۱. خروج به موقع مدیر یا معاون از فرودگاه جهت ساماندهی سوار شدن زائرین به اتوبوس‌ها و آمارگیری.

۲. راهنمائی زائرین در سالن ترانزیت جهت قرار گرفتن در صفحه‌ای منظم قبل از خط قرمز باجه پلیس گذرنامه و ارائه گذرنامه و بطاقة دخول به پلیس جوازات جهت انگشت‌نگاری و عکس‌برداری و زدن مهر ورود. (در جلسات آموزشی به خواهان محترم گروه بحث انگشت‌نگاری تذکر داده شود تا در انجام کار انگشت‌نگاری سریعاً انگشتان دست خود را روی آئینه تعییه شده به کنار کانتر جوازات قرار دهند تا فرصت به نیروهای پلیس جوازات جهت گرفتن دستشان را ندهند).

۳. مراجعه به دفتر ستاد مستقر در فرودگاه جده یا مدینه جهت اعلام ورود، ارائه یک نسخه صورت‌جلسه پرواز فرودگاه مبداء و ارائه یک نسخه از لیست آمار زائرین به نمایندگان عملیات عمره در فرودگاه‌های مدینه یا جده بصورت تفصیلی (تعداد افراد بالاتر از ۱۲ سال، بین ۷ تا ۱۲ سال، بین ۷ سال و زیر دو سال) و اخذ برگه اتوبوس شامل مشخصات و شماره اتوبوس‌ها، اخذ تغذیه بین‌راهی و حواله غذایی بین راه (ویژه فرودگاه جده).

۴. خروج زائرین از سالن تجمع.

۵. راهنمایی زائرین برای تحويل ساک‌ها و خروج از گمرک و تجمع نمودن در یک مکان مناسب تا رسیدن همه زائرین.

۶. گردآوری زائرین در محل تجمع پیش‌بینی شده جهت سوار شدن به اتوبوس‌ها در موعد مقرر و تحويل گرفتن اتوبوس‌های مربوطه و نصب تابلو مشخصات کارگزار و ثبت شماره اتوبوس و نام رانندگان و شماره همراه آنان در تمامی مراحل حمل و نقل‌های طول سفر و تأکید بر هماهنگی رانندگی با مدیر و معاون راهنمای و مسئولان اتوبوس‌ها در طول مسیر

۷. هدایت زائرین به همراه بار آنها جهت سوار شدن به اتوبوس و رعایت شماره اتوبوس‌ها که از قبل اعلام شده است.

۸. انتقال تغذیه بین راهی به اتوبوس‌ها (ویژه فرودگاه جده) و تحويل آن به مسئول هر اتوبوس.

۹. حضور و غیاب زائرین در اتوبوس‌ها.

۱۰. رسیدگی به مشکلات پیش بینی نشده زائران در فرودگاه با هماهنگی و همکاری نمایندگان ستاد.
۱۱. مدیر راهنما موظف است به منظور اطمینان از جا نماندن وسایل و انتقال تمامی آنها به داخل اتوبوس‌ها، پس از سوار شدن زائرین و قبل از حرکت اتوبوس‌ها، محوطه را بازدید و کاملاً کنترل نماید.
۱۲. مدیر راهنما باید به منظور پرهیز از هر گونه مشکل احتمالی، پراکندگی اتوبوس‌ها، گم شدن و تاخیر اتوبوس‌ها، اقدامات ذیل را انجام می‌دهد:
 ۱. تأکید به رانندگان اتوبوس‌ها برای حرکت همزمان و هماهنگ و یادداشت شماره اتوبوس، نام راننده و شماره تلفن همراه وی (ویژه مسیر جده به مدینه)
 ۲. اطمینان از مطلع بودن راننده نسبت به آدرس هتل محل استقرار زائرین.
 ۳. توجیه مسئولان اتوبوس‌ها نسبت به مسائل طول مسیر و دادن کروکی هتل که قبلاً در ایران تهیه نموده است.
 ۴. جمع‌آوری گذرنامه‌ها توسط سرگروه‌ها در مسیر رفت و تحويل آنها در مقصد به مدیر راهنما.
 ۵. توزیع تغذیه بین راهی در اتوبوس‌ها بلافضله پس از حرکت (ویژه فرودگاه جده).
 ۶. کنترل نظافت داخل اتوبوس‌ها و حصول اطمینان از تأمین آب سرد به میزان نیاز زائرین در تمامی مراحل حمل و نقل‌های طول سفر و جعبه کمکهای اولیه داخل اتوبوس‌ها.

(۴) استراحتگاه بین راهی (مسیر جده به مدینه):

۱. لازم است مدیران راهنما با وجود اطلاع‌رسانی به زائرین از طریق جلسات توجیهی مناسک و کتاب راهنما و جزوای سازمان حج و زیارت، در هر مرحله زائرین خود را از برنامه‌ها و چگونگی آن مطلع نمایند. از این رو لازم است قبل از رسیدن به استراحتگاه بین راهی، مدت اقامت، پذیرایی و ضرورت به خاطر سپردن شماره اتوبوس و بازگشت به موقع به اتوبوس‌ها را کاملاً توجیه نمایند.
۲. مدیر راهنما ضرورت دارد به محض توقف اتوبوس در پارکینگ استراحتگاه پیش از پیاده شدن زائرین، با مراجعه به مسئول ایرانی استراحتگاه محل پذیرایی زائرین را به تفکیک خواهاران و برادران مشخص نماید سپس آنها را توسط مسئولان اتوبوس‌ها به محل تعیین شده راهنمایی نماید.
۳. مدیر راهنما باید به منظور پرهیز از ازدحام و هرگونه بی‌نظمی در توزیع غذا در رستوران (استراحتگاه بین راهی) با هماهنگی قبلی مسئول استراحتگاه بین راهی و همکاری مسئولان اتوبوس‌ها (در صورت نیاز) نسبت به توزیع غذا اقدام نماید.
۴. با توجه به عدم آشنایی زائرین با محیط و امکان اشتباه سوار شدن به دلیل تعداد اتوبوس‌ها، شایسته است مدیران راهنما

با همکاری مسئولان اتوبوس‌ها، حضور و غیاب مجدد نموده و پیش از حرکت اتوبوس‌ها از بازگشت همه زائرین اطمینان حاصل نمایند.

۵. با توجه به اینکه بسیار اتفاق می‌افتد که مسافت بین جده تا مدینه در شب طی شود لازم است از قبل مسئولان اتوبوس‌ها و معاون راهنمای توجیه شوند تا مانع خوایدن راننده‌ها شوند.

۶. نظارت بر عملکرد و برخورد رانندگان و رعایت شئونات اسلامی و حفظ حرمت زائرین از سوی آنها و ارائه گزارش مربوطه.

۷. برخورداری از اطلاعات لازم پیرامون موقعیت درمانگاهها، هیأت پزشکی، بیمارستانهای مکه و مدینه، دفتر ستاد، بعثه مقام معظم رهبری و مسیرهای دسترسی.

(۵) مدینه منوره:

۱. توقف جلوی هتل محل اقامت مدینه.

۲. تأکید به زائرین در جمع‌آوری، مراقبت از وسایل و اثاثیه خود و جا نماندن داخل اتوبوس‌ها.

۳. بازرسی اتوبوس توسط مدیر و معاون و مسئولین اتوبوس‌ها و امضاء برگه رانندگان و هدایت آنان جهت ممهور شدن به مهر هتل (قابل ذکر است پس از امضاء مدیر راهنمای و مهر هتل شرکت حمل و نقل سعودی هیچگونه ادعایی را نسبت به اشیاء مفقودی نمی‌پذیرد).

۴. اجتماع در سالن استقبال هتل جهت استماع نکات ضروری مدیر ثابت هتل مربوط به صندوق امانات، محل رستوران، نحوه استفاده از آسانسور، ساعت سرو غذا، ساعت تشریف به حرم و قبرستان بقیع و...

۵. معرفی خود و ارائه پلان تکمیل شده اتاق‌ها و اعلام مغایرت احتمالی پلان به مدیر ثابت هتل.

۶. نظارت بر حسن انتقال بار زائرین به اتاقها و استفاده از عوامل خدماتی هتل جهت انتقال بار زائرین ناتوان و مسن و بیمار.

۷. اعلام برنامه‌ها به زائرین پس از کسب اطلاع و هماهنگی لازم با مدیر ثابت هتل.

۸. توصیه به زائرین در اولین جلسه کاروانی در مدینه نسبت به هماهنگ بودن با مدیر ثابت هتل و رعایت ضوابط هتل و اوقات صرف غذا و توجه به اطلاعیه‌های نصب شده در هتل.

۹. توصیه به زائرین نسبت به پرهیز از اولین خروج به صورت انفرادی و اعلام زمان زیارت دسته‌جمعی و اعمال، اعلام نیازهای احتمالی به مدیر کاروان و یا مدیر ثابت هتل و عدم همراه بردن ارز و پول به حرم به دلیل احتمال سرقت و نیز تحويل دادن آنها به صندوق امانات هتل.

۱۰. تذکر به زائرین در مورد نگهداری و دقت در سیم کارت تلفن ایرانی در زمان تعویض با سیم کارت سعودی و در صورت مفقود شدن سریعاً به واحد حراس استاد مرکزی مراجعه و جهت درخواست سوختن سیم کارت مفقودی اقدام نمایند.
۱۱. از گذاشتن تلفن همراه با سیم کارت در داخل اتاق و خروج از اتاق جداً خودداری نماید زیرا بعضی موقع مورد استفاده کارگران بومی ای که اتاق‌ها را نظافت می‌نمایند قرار می‌گیرد.
۱۲. راهنمایی زائرین برای چگونگی دریافت کلید اتاق، تحویل گذرنامه، انتقال اثاثیه با همکاری مدیر ثابت هتل.
۱۳. ایجاد زمینه لازم برای حضور مدیر ثابت هتل در اولین جلسه کاروان جهت ارائه توصیه‌ها و تذکرات لازم به زائرین.
۱۴. تأکید به زائرین در همراه داشتن کارت شناسایی و کارت هتل در تمام طول مدت اقامت در مدینه منوره و در مکه مکرمه.
۱۵. تکمیل فرم آمار و اطلاعات زائرین و همچنین اسامی بیماران، تعداد غذای رژیمی مورد نیاز، تعداد افراد روزه‌گیر و ارائه به مدیریت ثابت هتل.
۱۶. تحویل دادن گذرنامه‌های زائرین و ارائه به مدیر عربی هتل با نماینده شرکت عمره‌گزار سعودی با ذکر تعداد و دریافت رسید.
۱۷. تحویل دفتر تلفن به مدیر ثابت هتل و گرفتن برنامه زمان شیفت تلفن جهت پاسخگوئی به تلفن‌های بستگان زائرین از ایران
۱۸. ثبت تماس‌های تلفنی زائرین غایب در دفتر مربوطه و اطلاع‌رسانی به آنان به هنگام حضور.
تذکر مهم: مدیران راهنمای آنان می‌بایست خود در محل شیفت تلفن حضور داشته باشند و از زائرین کاروان برای این منظور استفاده ننمایند.
۱۹. دریافت فرم اطلاعات تکمیل شده از مدیر ثابت هتل که در آن تاریخ زیارت دوره، برگزاری جلسات گروه، ساعت و روز حرکت به مکه، تاریخ جلسه مدیران راهنمای و دریافت فرم‌های اطلاع‌رسانی هماهنگ و فرم نظرخواهی از مدیر راهنمای و ...
۲۰. شرکت مدیران راهنمای در جلسات اعلام شده از سوی استاد منطقه. (بدیهی است عدم حضور در جلسه در ارزیابی آنها مؤثر خواهد بود).
۲۱. رعایت اصول اطلاع‌رسانی و عدم نصب اعلامیه‌ها در لابی هتل و فقط نصب اطلاعیه در طبقات اسکان زائرین گروه.
۲۲. جمع‌آوری و هدایت زائرین جهت زیارت اول با هماهنگی روحانی و عدم استفاده از بلندگو و تابلو در بین الحرمین.
۲۳. تأکید به حضور به موقع کلیه زائرین در هتل به ویژه خواهان و کنترل آن از طریق هم اتاقی‌ها و استقبال هتل.

۲۴. دریافت و تنظیم صورت جلسه از مدیر ثابت هتل که ممهور به مهر هتل می باشد و ارائه به ستاد منطقه (مربوط به کاروان های ورودی از جده).

تذکر مهم: در صورت عدم ارائه فرم صورت جلسه تنظیمی به ستاد منطقه (خاص مدیران پرواز جده) و تنظیم صورت جلسه در فرودگاه مدینه امکان صدور حواله بین راهی نخواهد بود.

۲۵. رسیدگی به امور بیماران اورژانسی با همکاری مدیر ثابت و پزشک.

۲۶. اعزام سریع بیماران اورژانسی از طریق اسعاف سعودی (تلفن ۹۹۷) یا بوسیله تاکسی با رعایت اصول ایمنی و پیگیری امور بیمار تا حصول نتیجه.

۲۷. ارائه گزارش به موقع در مورد بیماران بستری در بیمارستانها به ستاد و هیأت پزشکی.

۲۸. دریافت و تکمیل فرم ادامه درمان در ایران و استفاده از بیمه درمانی و مزایای آن برابر نظریه هیأت پزشکی و ستاد و کپی آن جهت الصاق به گزارش سفر مدیر راهنمای حج و زیارت استان مربوطه.

۲۹. هماهنگی در برگزاری جلسات آموزشی عمره مفرده و زیارت اماکن مختلف.

۳۰. حضور فعال مدیر راهنمای و معاون در جلسات بعثه در هتل و دعاهای کمیل و ندبه و مراسم مذهبی و جشن ها، و... تبلیغ مناسب جهت ایجاد انگیزه در زائرین برای شرکت در جلسات مذکور.

تذکر: طبق مصوبات بعثه مقام معظم رهبری با توجه به برگزاری دعا به صورت متمرکز، از برگزاری دعای کمیل و ندبه و توسل و زیارت عاشورا و سینه زنی در بین الحرمین جداً خودداری نمایید.

۳۱. تأکید مستمر به زائرین در سپردن وجوه نقد و طلا و جواهرات به صندوق امانات هتل و عدم پاسخگویی مسئولان در قبال حوادث احتمالی.

۳۲. حضور در جلسه مدیران راهنمای منطقه جهت دریافت تذاکرات ضروری و یادداشت مطالب و تذکرات جدید جهت انتقال به زائرین.

۳۳. پیگیری در مورد اشیاء سرقت شده، مفقود شده، جا مانده از مبادی ذیربط و گزارش به ستاد مرکزی و در صورت عدم حصول نتیجه، دریافت فرم استفاده از بیمه بار از ستاد مرکزی و تکمیل و ارائه آن به زائر و تأکید به تحويل آن به ستاد ایران جهت ارائه به شرکت بیمه.

تذکر مهم: پیگیری و تعیین تکلیف اشیاء گم شده و مسروقه قبل از خروج از مدینه و مکه انجام شود.

۳۴. دریافت حواله بین راهی.

۳۵. حضور برنامه ریزی شده خود یا معاون در سالن غذاخوری (صبحانه، ناهار و شام) با هماهنگی مدیر ثابت هتل.

۳۶. نصب کارت شناسائی عکس دار مدیر و معاون راهنمای بر روی سینه.

۳۷. ثبت مشکلات مطرح شده توسط زائرین و انتقال به مسئولان مربوطه و ثبت نتیجه حاصله.
۳۸. برگزاری جلسه توجیهی برای عزیمت به مکه مکرمه (حمل بار، شجره، احرام و توضیحات نسبت به موارد سرقت در مسجد شجره و...).
۳۹. تاکید به زائرین در درج شماره اتاق مکه بر روی ساک‌ها و کترل آنها قبل از بار زدن.
۴۰. تکمیل لیست تقسیم زائرین هر اتوبوس با درج شماره اتاق مدینه و مکه و تحويل آن به مسئول هر اتوبوس جهت ارائه به مدیر ثابت هتل در بدء ورود به هتل.
۴۱. تحويل گرفتن ماشین بار و ثبت مشخصات ماشین راننده و نصب تابلو کارگزار و نام هتل مکه مکرمه و یک برگ از صورت جلسه تنظیمی تعداد ساک تحويلی به راننده.
۴۲. دریافت گذرنامه‌ها از هتل و کترل و شمارش آنها و تحويل به مسئول هر اتوبوس.
۴۳. اطمینان از جا نماندن زائرین و لوازم آنها در اتاق‌های هتل و تاکید به زائرین مبنی بر دریافت امانت سپرده شده به هتل.
۴۴. حضور و غیاب در اتوبوس‌ها و توصیه و تاکید بر با هم بودن و گم نشدن در مسجد شجره.
۴۵. حضور در مسجد شجره و مُحرِم شدن و سوار شدن به اتوبوس‌ها و حضور و غیاب مجدد و کترل آب مصرف زائرین در اتوبوس‌ها.
۴۶. توجیه زائرین بر ممنوعیت ورود هر گونه ساک و وسایل به داخل مسجد و لزوم حفظ اثاثیه همراه در حیاط مسجد شجره مثل دوربین، کفش، لباس و... به دلیل سرقت‌های زیاد، همچنین کترل کردن قفل درب‌ها و صندوق بار اتوبوس پس از خروج زائرین برای جلوگیری از هر گونه سرقت و سوءاستفاده راننده‌گان و تاکید به زائرین که کلیه وسایل پول و اشیاء قیمتی خود را داخل ساک دستی در صندوق بغل اتوبوس قرار دهند.
۴۷. حضور معاون گروه پس از خارج شدن زائرین از اتوبوس‌ها در مسجد شجره جهت کترل و حفاظت از وسایل زائرین در داخل اتوبوس‌ها و جلوگیری از سرقت (پس از ورود اولین زائر مُحرِم معاون گروه سریعاً اقدام به احرام بستن می‌کند). تذکر مهم: مدیران راهنمای نباید هیچ گونه وجهی را به عنوان پرداخت هدیه به راننده‌گان از زائرین دریافت نمایند.

۶) استراحتگاه بین راهی (مسیر مدینه به مکه):

۱. توقف در استراحتگاه بین راهی جهت دریافت و توزیع نوشابه و استفاده از سرویس‌های بهداشتی.
۲. حضور و غیاب زائرین با مساعدت مسئولان اتوبوس‌ها و حرکت به سمت مکه مکرمه.

(۷) مکه مکرمه:

تذکر: انجام بندهای (۱ تا ۳۱، ۳۷ تا ۴۰، ۴۹ و ۴۲) عیناً در مکه مکرمه لازم الاجرا می‌باشد.

۱. استقرار در هتل
۲. تحويل گذرنامه‌ها به هتل در مقابل دریافت رسید و نگهداری مجدد آنها پس از شمارش.
۳. راهنمایی زائرین برای انجام عمره مفرده کسانی که توانایی دارند (برابر دستورالعمل مربوطه).
۴. توصیه به زائرین سالخورده و ناتوان و معذورین به ماندن در هتل و انجام اعمال آنان در مرحله بعدی.
۵. تأکید بر انجام اعمال به صورت جمعی و تجمع در مکانی مشخص برای عزیمت به هتل با هماهنگی سرگروه‌ها.
۶. برگزاری جلسه زائرین با روحانی کاروان برای اطمینان از درستی و صحت اعمال انجام شده.
۷. انتقال زائرین باقی مانده برای انجام عمره مفرده با کمک دیگر زائرین و روحانی و معاون.
۸. شرکت در جلسه مشورتی مدیران راهنمای و روحانیون با مدیر ثابت هتل‌ها در مکه و مدینه.
۹. انجام زیارت دوره زائرین با همکاری سرگروه‌ها.
۱۰. حضور فعال در انجام اعمال مفرد مجدد زائرین از ابتدا تا انتهای اعمال. (فقط به صورت دسته جمعی).
۱۱. مراجعته به ستاد جهت دریافت بلیط و دقت در شمارش آنها و دریافت بطاقة خروج و تکمیل آن و اطلاع ساعت پرواز و اطلاع رسانی به زائرین.
۱۲. برگزاری جلسه توجیهی برای بسته‌بندی اثاثیه و سوغات خریداری شده زائرین و چگونگی انتقال اثاثیه، تخلیه هتل برابر برنامه زمانبندی اعلام شده توسط مدیر ثابت، زمان حضور در فرودگاه جده و زمان حمل بار و کالای خروجی از فرودگاه جده.
۱۳. اطمینان از اطلاع رانندگان از فرودگاه محل پرواز زائرین کاروان (مبنی الحجاج، سالن جنوبی، شمالی)
۱۴. سوار شدن به اتوبوس‌ها و حضور و غیاب زائرین.
۱۵. دریافت تغذیه بین راهی از مدیر ثابت هتل قبل از سوار شدن به اتوبوس.
۱۶. حضور در فرودگاه جده حداقل ۵ ساعت قبل از پرواز.

(۸) فرودگاه جده:

۱. کترل اتوبوس‌ها و ماشین بار به جهت عدم جا ماندن وسایل زائرین و امضای برگه رانندگان و هدایت آنان به سوی مسئولین شیفت ستاد فرودگاه جده جهت مهر کردن برگه‌ها.
۲. تجمع زائرین در محل مشخص شده توسط نماینده ستاد جده، توزیع گذرنامه و بطاقة و بلیط در فرودگاه توسط

سرگروه‌ها.

توجه: به هیچ وجه گذرنامه و بلیط و بطاقة در هتل مکه توزیع نشود.

۳. همکاری با مسئول شیفت ستاد جده در حل مشکلات احتمالی و خروج مدیر و معاون جهت سوار شدن به هواپیما به عنوان آخرین نفرات.

مدیران محترم راهنمای باید حداقل ده روز بعد از سفر گزارشات اقدامات فرهنگی کاروان را که به تصویب شورای فرهنگی رسیده و اجرا شده است برای ارسال به معاونت محترم آموزش و پژوهش بعثه به حج و زیارت استان تحويل دهند.

ج) مطالب قابل طرح در جلسات آموزشی زائرین:

۱. شرح اقدامات اجرایی انجام شده در کاروان (ویزا، بلیط، کتب، کارت شناسایی و...)
۲. معرفی مختصر و مفید عوامل کاروان (روحانی، معاون و مدیر)
۳. اقداماتی که زائرین بایستی انجام دهند (تهیه ملزومات سفر از قبیل لباس احرام، وسایل استحمام و...)
۴. واکسیناسیون، گواهی سلامت از پزشک دال برای اجازه سفر عمره به بیماران خاص، نسخه داروهای ویژه به زبان لاتین با مهر

پزشک معالج

۵. تهیه ارز، عدم همراه داشتن طلا و جواهرات و اشیاء قیمتی و عدم ییمه بودن آنها، ثبت شماره اسکناس‌های ارز جهت جلوگیری از سوءاستفاده برخی از صراف‌ها در صورت سرقت ارز و پیدا شدن آن شماره اسکناس‌ها لازم است.
۶. مطالعه کتابچه‌ها و جزوایت و مشاهده فیلم‌های آموزشی، شرکت در جلسات آموزشی
۷. تاریخ حرکت، ایستگاه پروازی و مقصد (جده - مدینه)
۸. مدت سفر (دوازده روز، شانزده روز و بیست و یک روز با اختلاف ۱۲ ساعت کاهش یا افزایش)
۹. تعریف جغرافیای مدینه و مکه از لحاظ تخریب و ساخت و سازها و آلودگی صوتی ناشی از این کار پایین بودن کیفیت هتل‌ها و کمبود فضای اتاق‌ها
۱۰. مسائل مربوط به پلیس گذرنامه (بازرسی اثاثیه توسط دستگاه‌ها)، گمرک ایران، حمل مواد مخدر، ساک بزرگ و ساک همراه و اقلام داخل آنها و مقدار بار مجاز در برگشت.

۱۱. آگاه نمودن زائران از تبعات حمل و همراه داشتن مواد مخدر و روان گردانها و قوانین سخت کشور عربستان در برخورد و بازداشت دارندگان مواد مخدر مضافاً اینکه براساس ماده ۱۷ الحاقی به اصلاحیه قانون اصلاح مبارزه با مواد مخدر مصوب ۱۳۷۶: ((چنانچه اتباع جمهوری اسلامی ایران با هر قصدی اقدام به نگهداری، حمل یا قاچاق هر مقدار مواد موضوع این قانون به داخل یا خارج از کشور نمایند از زمان قطعی شدن حکم به مدت یک تا پنج سال گذرنامه آنان ابطال و ممنوع الخروج می‌شوند و در صورت تکرار به مدت پنج تا پانزده سال گذرنامه آنها ابطال و ممنوع الخروج می‌شوند و صدور هرگونه گذرنامه برای اتباع ایرانی که در خارج از کشور به سبب جرائم موضوع این قانون محکوم شده‌اند مشمول ممتوعيت موضوع این ماده می‌باشد.

۱۲. بدحجابی برخی بانوان ایرانی در شهرهای مکه مکرمه و مدینه منوره باعث صدمه به قداست حرمین شریفین و همچنین موجب وهن نظام جمهوری اسلامی ایران و ابزاری برای خدشه‌دار نمودن مذهب شیعه و آثار زیانبار تبلیغی علیه کشور در نزد افکار عمومی مسلمانان سایر کشورها خواهد شد. لذا مدیران راهنما موظف هستند به بانوان محترم نسبت به ضرورت رعایت الگوی حجاب اسلامی از آغاز تا انتهای سفر تذکر داده و مدیران و معاونین نیز بر حسن اجرای آن نظارت کامل

- داشته باشند. (مشاهده اینگونه مسائل در ارزیابی عملکرد مدیر و معاون راهنمای و همچنین دفتر زیارتی بطور جدی مدنظر قرار خواهد گرفت).
۱۳. زمان و محل تجمع و ساعت حضور در فرودگاه.
۱۴. مدارک همراه که در فرودگاه تحويل زائر می شود، (گذرنامه، کارت شناسایی، بلیط، کارت ورود به عربستان) و همراه داشتن فیش عوارض خروجی (رسید پرداخت کننده)
۱۵. تحويل ساک به هوایپما
- ۱۶.دادن توضیحات راجع به بیمه زائرین و بیمه بار و بیمه تکمیلی
۱۷. عدم امکان تهیه ارز در عربستان، عدم کاربرد چک های مسافرتی (چک پول) و چک تضمین شده و کارت های اعتباری بانک های ایرانی در عربستان
۱۸. تهیه داروهای خاص به هزینه خود زائر می باشد
۱۹. عدم امکان جایه جایی زائرین از هتلی به هتل دیگر
۲۰. عدم امکان مسافرت به شهرهای دیگر عربستان (غیر از مکه و مدینه و جده)
۲۱. اخذ خسارت از زائرینی که به هر دلیل در فرودگاه مبداء (در رفت) فرودگاه جده (در برگشت) به موقع حاضر نشوند.
۲۲. تاکید در نگهداری از گذرنامه بین المللی به دلیل عدم امکان صدورالمنشی
۲۳. محسن استفاده از فروشگاه های شاهد در فرودگاهها و شرایط آن

۵) شرح وظایف معاونین راهنمای:

از آنجائیکه معاونین راهنمای در عملیات اجرایی امور عمره از طرف مدیران راهنمای، مسئولیت‌هایی را عهده دار می‌شوند. بنابراین ضرورت دارد محدوده مسئولیتها و وظایف آنها در طول دوره عمره مرحله به مرحله شرح داده شود تا اینکه در طرح سوالات کلیدی به منظور تصویر واقعی عملکرد و رفتار معاونین راهنمای در دوره عمره از منظرهای مختلف، خطاها و احتمالی حذف و یا به حداقل خود رسیده باشد.

معاون راهنمای فردی است که مدیر راهنمای را در انجام کلیه امور کاروانی یاری می‌دهد و در غیاب مدیر، همه مسئولیت‌های ایشان را بر عهده دارد. وظایف معاون راهنمای بر اساس وظایف مدیر راهنمای تدوین گردیده و به شرح ذیل می‌باشد:

۱. همکاری با مدیر راهنمای در هماهنگی انتقال زائرین به فرودگاه در موعد مقرر و توزیع گذرنامه و بلیط‌ها بین زائرین و کترل سایر مدارک مورد نیاز آنها از قبیل کارت واکسن، کارت ورود به عربستان و غیره.
۲. همکاری با مدیر راهنمای در همراه داشتن وسایل و مدارک مورد نیاز در طول سفر از قبیل بلندگو، باطری، تابلوی راهنمای، فرمهای تکثیر شده و غیره.
۳. همکاری با مدیر راهنمای در توجیه زائرین در خصوص طی مراحل و تشریفات اداری ورود و خروج از کشور و رسیدگی و حل مشکلات آنها با هماهنگی نمایندگان ستاد و کارکنان هواپیمایی و فرودگاه.
۴. همکاری با مدیر راهنمای در توجیه و هدایت زائرین در خصوص چگونگی طی کردن مراحل و تشریفات اداری ورود و خروج از عربستان سعودی از قبیل گذرنامه، بازرگانی، بار، گمرک، تکمیل کارتهای ورود و خروج و غیره (در مرحله رفت و برگشت) و رسیدگی و حل و فصل مشکلات آنها با همکاری نمایندگان ستادها، هواپیمایی و مقامات فرودگاهی.
۵. همکاری با مدیر راهنمای در گردآوری زائرین در محل تجمع پیش‌بینی شده جهت سوار شدن به اتوبوسها در موعد پیش‌بینی شده (در مرحله رفت).
۶. جمع آوری گذرنامه زائرین در مرحله رفت و توزیع گذرنامه، بلیط و کارت خروج زائرین در مرحله برگشت با هماهنگی مدیر راهنمای.
۷. رسیدگی به مشکلات پیش‌بینی نشده زائرین در فرودگاه با هماهنگی و همکاری نمایندگان ستاد و مدیر راهنمای.
۸. همکاری با مدیر راهنمای در ثبت کلیه وقایع از قبیل مفقود شدن بار زائرین، کشف مواد ممنوعه در بار آنها، دستگیری و بازداشت آنها جهت ارائه به مسئولین ستاد و یا مراجع دیگر در مراحل بعدی.
۹. نصب تابلوی راهنمای حاوی شماره اتوبوس و نام کارگزار بر چهار طرف اتوبوسها پس از تحویل گرفتن آنها با هماهنگی مدیر راهنمای.

۱۰. همکاری با مدیر راهنما در ثبت مشخصات راننده و اتوبوس در لیست سرنشینان آن جهت استفاده در مراحل بعدی و موارد مقتضی.
۱۱. هماهنگ کردن زمان حرکت اتوبوسها و توجیه رانندگان در خصوص هتل محل اقامت زائرین در شهرهای مکه و مدینه و یا نسبت به سالن مقصد در فرودگاه با اخذ دستور از مدیر راهنما.
۱۲. همکاری با مدیر راهنما در کنترل حضور کلیه زائرین در اتوبوسها براساس لیست های تنظیمی قبلی با همکاری سرپرستان اتوبوسها در آغاز هر حرکت و مسیر پس از هر توقف.
۱۳. نظارت بر بارگیری و تخلیه بار زائرین در آغاز و پایان هر مسیر و حصول اطمینان از جانماندن بار زائرین در مراحل مختلف بارگیری و تخلیه و تنظیم فرم مربوطه و ممهور کردن آنها به مهر هتل یا ستاد جهت ارائه به راننده اتوبوس به عنوان براثت ذمه و یا تنظیم صورت مجلس مفقود شدن و یا آسیب دیدن بار زائرین جهت انجام مراحل اداری بعدی.
۱۴. کنترل نظافت اتوبوسها و حصول اطمینان از تأمین آب سرد و کافی به میزان کافی و جعبه کمکهای اولیه در اتوبوسها.
۱۵. همکاری با مدیر راهنما در توزیع جیره پذیرایی و یا تغذیه در اتوبوسها.
۱۶. نظارت بر روند توزیع غذا بین زائرین در ایستگاه تغذیه بین راهی و بر خدمات رسانی به زائرین در استرحتگاه های بین راهی با هماهنگی مدیر راهنما.
۱۷. نظارت بر عملکرد و برخورد رانندگان و رعایت شئونات اسلامی و حفظ حرمت زائرین از سوی آنها و ارائه گزارش به مدیر راهنما و ...
۱۸. همکاری با مدیر راهنما در هدایت زائرین جهت تجمع در لابی هتل و استماع سفارشات و رهنمودهای مدیریت ایرانی هتل.
۱۹. همکاری با مدیر راهنما در تحويل دادن کلیه اتفاقها به زائرین طبق لیست توزیع اتفاقها و پلان دریافتی با همکاری مدیر ثابت هتل.
۲۰. نظارت بر حسن انتقال بار زائرین به اتفاقها و استفاده از عوامل خدماتی هتل جهت انتقال بار زائرین ناتوان و مسن و بیمار.
۲۱. همکاری با مدیر راهنما در دریافت اطلاعات و دستورالعمل های مربوطه از مدیر ایرانی هتل و اطلاع رسانی صحیح و به موقع به زائرین در خصوص برنامه های زیارتی، زمان عزیمت به مقصد بعدی و غیره.
۲۲. توجیه زائرین در خصوص مقررات هتل، زمان سرو غذا، برنامه غذایی، برنامه زیارت، همراه داشتن کارت شناسایی و هتل، سپردن پول و اشیای گران قیمت و مدارک رسمی خود در صندوق امانات هتل و رعایت مسائل ایمنی در مراحل مختلف اقامت در هتل با اطلاع و بر اساس برنامه های مدیر راهنما و مدیر ثابت هتل.
۲۳. همکاری با مدیر راهنما در برگزاری جلسات توجیهی، مذهبی و آموزشی (احکام و مناسک) برای زائرین با هماهنگی مدیر ثابت هتل و روحانی کاروان.

۲۴. همکاری با مدیر راهنما در ساماندهی عزیمت زائرین به حرم برای زیارت اول در (مدینه منوره) و یا انجام مناسک عمره در (مکه مکرمه) و برگشت آنها به هتل.
۲۵. ارائه لیست زائرین و شماره اتفاقهای آنها به مدیریت هتل و شرکت در شیفت های هتل جهت پاسخگویی به تلفن های بستگان زائرین از ایران با اطلاع مدیر راهنما.
۲۶. همکاری با مدیر راهنما در ارائه گزارش حوادث به ستاد و پیگیری درمان بیماران اورژانسی و حوادث غیرمنتظره زائرین از قبل (تصادف، درگیریها، بازداشت) با همکاری و هماهنگی ستاد، هیئت پزشکی، مدیر ثابت و طرفهای سعودی.
۲۷. حضور در سالن غذا خوری جهت نظارت بر توزیع غذا و بررسی مشکلات و نقطه نظرات زائرین و انعکاس آن به مسئولین ستاد و یا هتل.
۲۸. همکاری با مدیر راهنما در برنامه ریزی برای حرکت گروهی در زمانهای مقرر جهت زیارت در (مدینه منوره) و یا انجام عمره های بعدی در (مکه مکرمه) و جلوگیری از پراگندگی و گم شدن آنها در مسجد نبوی (ص) یا مسجد الحرام.
۲۹. همکاری با مدیر راهنما در ساماندهی عزیمت زائرین به مسجد شجره در (مدینه منوره) یا مسجد تنعیم در (مکه مکرمه) و نگهداری بار و لوازم همراه آنها و حصول اطمینان از جانماندن افراد یا لوازم آنها در مسجد میقات.
۳۰. ساماندهی عزیمت اتوبوسها به مکه یا فرودگاه برگشت در موعد مقرر و طبق لیست تنظیمی طبق دستور مدیر راهنما.
۳۱. نظارت بر رعایت مقررات جمهوری اسلامی ایران و عربستان و حفظ شئونات اسلامی و حرمت ملی توسط زائرین و پرهیز از هرگونه رفتار و هن آمیز در کلیه مراحل سفر و گزارش کردن موارد نامطلوب به مدیر راهنما.

ه) امنیت در سفر:

۱. قبل از سفر مشخصات زایرین از جمله آدرس و تلفنهای ضروری آنها اخذ و در طول سفر آنرا به همراه داشته باشد اطلاعات نزد شما امانت و محترمانه می باشد از اظهار و یا در اختیار دیگران گذاشتن، به جز مسئولین مرتبط با این موضوع جداً پرهیز نمایید.
۲. زائرین شما را بعنوان نمایندگان جمهوری اسلامی ایران (سازمان حج و زیارت) تلقی می نمایند لذا ضرورت دارد مدیران راهنمای و معاونین شئون اسلامی را در گفتار، کردار و پوشش، رعایت و مقید به موازین شرعی باشند.
۳. نظر به اهمیت ایجاد وحدت ملی و انسجام اسلامی، ضرورت دارد مدیران، معاونین و عوامل محترم از هرگونه بحث، جدل و طرح موارد تنفس زا و تشدید اختلافات مذهبی اجتناب نمایند.
۴. در صورت بروز هرگونه مشکل، انتقاد و اعتراض زایرین، انتظار می رود با سعه صدر به مشکلات توجه و نسبت به حل آن اقدام نمایید و در مقابل اعتراضات از هرگونه عکس العمل نامناسب پرهیز و از تنفس و درگیری در محیط جلوگیری بعمل آورده، و از بیان مطالب تحریک آمیز به معتبرضین در جهت صیانت از حقوق زایرین و سازمان حج و زیارت پرهیز نمایید.
۵. قبل از عزیمت به عربستان جزو امنیت سفر زایر را مطالعه و زایرین را نسبت به رعایت آن آگاه نمایید و در خصوص وضعیت نگهداری اموال، سرقتها و دلایل دستگیریهای زایرین، تلصیق و ... را به آنها اطلاع رسانی نمایید.
۶. در طول برگزاری جلسات در ایران، نسبت به اعمال و رفتار زایرین، بطور نامحسوس دقت نمایید و از نظر شخصیتی، روحی و روانی ارزیابی کلی داشته باشد.
۷. چنانچه برخورد و یا رفتار زایری مشکوک به نظر می رسد (در خصوص ابتلای به بیماری خاص از جمله بیمارهای روحی، روانی، اعتیاد و ...) ضمن بررسی نامحسوس و در نظر گرفتن شخصیت او (در صورت یقین و یا ظن قوى) مراتب را قبل از عزیمت در فرصت مناسب به مدیر استان و یا حراست گزارش فرمایید تا نسبت به اعزام آنها تصمیم گیری شود.
۸. از وعده و وعدهای خارج از حیطه مدیر راهنمای و معاون به زایرین و غیر منطبق با واقعیات از جمله: وضعیت هتل‌ها، تغذیه، حمل و نقل و ... که باعث توقع خارج از تعهدات ستاد عمره و سازمان می گردد جداً پرهیز نمایید.
۹. با عنایت به حساسیت نظام جمهوری اسلامی ایران و دولت عربستان نسبت به حمل، نگهداری و مصرف مواد مخدر، توصیه و هشدارهای لازم به زایرین داده شود و در صورت مشاهده مورد فوق و هرگونه کالای قاچاق و ... مراتب به حراست گزارش گردد.
۱۰. قوانین و مقررات مورد نیاز زایرین را تفهیم و در طول سفر به رعایت آن تأکید نمایید.

۱۱. اسکان بانوان (بدون همراه) بصورت انفرادی در اتاق ممنوع می باشد برای جلوگیری از هرگونه تبعات سوء از تعیین اتاق اینگونه افراد در قسمتهای پرت پلان پرهیز نموده و اتاق آنها در بین اتاق خانواده‌ها و محل مناسبی تعیین گردد.
۱۲. نظر به شرایط خاص افراد غیر بومی در هتلها به زایرین توصیه نمایید که از تنها گذاشتن کودکان، بانوان و افراد مسن در اتاق پرهیز نمایند.
۱۳. از تشویق به اعزام سفرهای بین شهری (انفرادی و یا جمعی زایرین) خارج از برنامه‌های ستاد عمره پرهیز نمایید.
۱۴. نظر به اینکه تعدادی از زایرین نحوه استفاده از صندوقهای امانات داخل اتاقها را نمی دانند ضمن آشنا نمودن نحوه استفاده از آنها در صورت عدم توانایی در استفاده تدبیر لازم جهت نگهداری وجود نقد و اشیاء قیمتی آنها را بعمل آورید.
۱۵. شماره و پلان اتاق زایرین و تلفنهای تماس آنها را در اختیار افراد غیر مسئول و دیگر زایرین نگذارید.
۱۶. شیفت تلفن بعنوان مسئولیت کنترل ورود و خروج در هتل می باشد بنابراین ضمن همکاری تنگاتنگ با مدیر ثابت بر اساس برنامه اعلامی، اهتمام ویژه نسبت به حضور به موقع بر سر شیفتهای تعیین شده داشته و در صورت مشاهده موارد مشکوک مراتب را به ستاد منطقه و حراست گزارش فرمایید.
۱۷. ضمن برنامه ریزی برای حضور دسته جمعی در تشرف به حرمین شریفین سعی کنید مدیر راهنما و یا معاون، همراه زایرین باشد و در صورت بروز حادثه ای از قبیل دستگیری و درگیری مراتب را سریعاً به ستاد و حراست گزارش نمایید.
۱۸. در صورت توهین، هتك حرف و درگیری در طول سفر ضمن جلوگیری از هرگونه تنش و درگیری مراتب پس از بازگشت به هتل صورت جلسه و توسط شهود امضاء و بهمراه کپی گذرنامه و ویزای خود و شهود جهت پیگیری تحويل حراست نمایید.
۱۹. طبق قانون عربستان برقراری ارتباط زایرین با سایر اتباع بیگانه ممنوع می باشد فلذاً ضمن اهتمام به این امر از برقراری هرگونه ارتباط غیر معمول و خارج از عرف با اتباع سعودی از جمله کسبه محلی، مسئولین و کارکنان هتلها و حرمین شریفین و... جداً پرهیز نمایید.
۲۰. در صورت مشاهده هرگونه حرکات مشکوک، ارتباطات غیر متعارف، غیبت غیر معمول، رفتار و کردار نامناسب زایرین و عوامل ایرانی اعم از: اعتقادی، اخلاقی، سیاسی و امنیتی مراتب را با قيد فوریت به حراست ستاد گزارش نمایید.
۲۱. زایرین را توجیه نمایید که از در اختیار گذاشتن موبایل خود به معازه داران و یا تکثیر و چاپ عکسهای آن در عربستان خودداری نمایند. در سالهای گذشته تعدادی از فروشنده‌گان هنگام تعویض سیم کارت - موبایل عربستان با ایران، سیم کارت زایر را سرقت و سیم کارت بدله به وی داده‌اند و در این مدت اقدام به سوء استفاده از آن نموده‌اند.
۲۲. با عنایت به اینکه توزیع کتب و نوار از سوی افراد ناشناس در بین زایرین ممنوع می باشد مدیران راهنما و معاونین

موظفند از توزیع و قبول هرگونه کتب و نشریات و نوارهای خارج از سیستم بعثه مقام معظم رهبری و ستاد عمره جلوگیری بعمل آورند. قابل ذکر است گاهاً مشاهده می‌گردد کتب و نشریات غیرمجاز در بین زایرین توزیع می‌گردد که مدیران و معاونین راهنمای آموزش به زایرین بدون هیچ گونه تنشی از آنان خواسته شود که از قبول آن اجتناب نمایند و در صورت توزیع آن در بین زایرین هنگام ورود در مبادی ورودی با هماهنگی مسئولین امر (گمرک، ناجا، نهاد ریاست جمهوری و نمایندگی حج و زیارت) نسبت به جمع آوری آنها اقدام نماید.

۲۳. به لحاظ ضرورت رعایت اصول و مقررات حفاظتی، امنیتی در استفاده از سیستمهای مخابراتی و ارتباطی، در مذاکرات و صحبتها دقت لازم را داشته باشید و از بیان مطالب و گفتگوهای خصوصی و محترمانه بوسیله تلفن جداً خودداری نمایید.

۲۴. از قبول هر گونه هدایا و بسته‌های مشکوک و نگهداری آن در محل استقرار جداً پرهیز نموده و در صورت مشاهده بسته‌های مشکوک، مراتب سریعاً به حراست گزارش شود.

۲۵. در صورت دستگیری قبل از حضور نماینده ستاد و سفارت از هرگونه پاسخ به سوالات مطروحه و یا امضاء مطلبی از سوی پلیس سعودی خودداری نمایید.

۲۶. در صورت سرقت و یا مفقود شدن اموال زایرین مراتب به صورت کتبی و در اسرع وقت به ستاد و حراست گزارش گردد و مدیر راهنمای یا معاون موظف به پیگیری آن از امداد می‌باشدند.

۲۷. نظارت بر هوشیاری و عملکرد رانندگان در طول سفر به عهده مدیران راهنمای و معاونین آنها می‌باشد لذا برای پیشگیری از خواب آلودگی و بروز احتمالی حوادث اقدامات لازم را بعمل آورید.

۲۸. نظر به سرقت‌های مکرر در سال گذشته در مسجد شجره و دستبرد به اموال زایرین از اتوبوس‌ها به هنگام مراجعت زایرین به مسجد جهت مُحرِم شدن، تمهیدات لازم را جهت حفظ اموال و توجیه زایرین اتخاذ نمایید.

۲۹. به زایرین تأکید فرمائید پس از مراجعت از مسجد شجره به اتوبوس، اموال خود را کنترل و در صورت مورد دستبرد واقع شدن، مسئولین ستاد در شجره را در جریان گذاشته و نسبت به تأمین خسارت از سوی راننده و شرکت حمل و نقل مجری اقدام نمایند.

۳۰. سوار نمودن اتباع بیگانه توسط راننده (درین راه در حمل و نقل بین شهری) ممنوع می‌باشد. بنابراین مسئولین اتوبوس را توجیه نمایید که اجازه ورود اتباع بیگانه را در بین راه به اتوبوس حامل زایرین ایرانی ندهند.